افق حوزه

• سال بیست و یکم
• شماره ۷۵۵
• سه‌شنبه ۱۶ خرداد ۱۴۰۲
• ۱۲ صفحه • ۳۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly

• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مدیر مسئول: محمدرضا برته
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی
• با همکاری هیأت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• امور هنری: سید امیر سجادی
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵

در محضر نور

حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه‌السلام

الصَّغَائِرُ مِنَ الذُّنُوبِ طُرُقٌ إِلَى الْكَبَائِرِ وَ مَنْ لَمْ يَخَفِ اللَّهَ فِي الْقَلِيلِ لَمْ يَخَفْهُ فِي الْكَثِيرِ.

گناهان صغیره راه‌هایی به سوی ارتکاب گناه کبیره‌اند، هر کس در گناه کوچک از خدا نترسد در گناهان بزرگ هم از خدا نخواهد ترسید.

بحارالأنوار، ج۶۸، ص۱۷۴

سخن بزرگان

امام خمینی قدس‌سره

بالاترین چیزی که دشمن‌های کشورهای مستضعف و کشورهای اسلامی از طرف مخالفین با بشریت انگشت رویش گذاشتند، دانشگاه است برای اینکه آن‌ها خوب می‌دانند که اگر دانشگاه در خدمت آن‌ها باشد یعنی همه کشور در خدمت آن‌هاست.

صحیفه امام. جلد ۱۴ . صفحهٔ ۴۲۷.۴۲۶

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی در پیامی به دومین اجلاسیه از پیش‌نشست‌های پنجمین کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام

مبادا تفکر مادی به حرم امن قلب راه پیدا کند

دومین اجلاسیه از پیش‌نشست‌های پنجمین کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام، همزمان با ایام دهه کرامت، با پیام حضرت آیت‌الله جوادی آملی، سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین مروی تولیت آستان قدس رضوی و با حضور شخصیت‌های بین‌المللی حوزوی و دانشگاهی، ۹خرداد در تالار قدس کتابخانه آستان قدس رضوی برگزار شد.

در این اجلاسیه، چهار نشست علمی با موضوعات «عقلانیت و عدالت در مکتب رضوی، رویکرد تمدنی و جهان‌شمول در آموزه‌های رضوی، سیره اجتماعی امام رضا علیه‌السلام در آموزه‌ها و کارکردها و استقرار عدالت بر مبنای احترام به کرامت بشری در سنت عملی رضوی»، با حضور شخصیت‌های دانشگاهی، حوزوی و بین‌المللی برگزار شد. پنجمین کنگره جهانی امام رضا علیه‌السلام، با هدف هم‌اندیشی در خصوص راهی برای استقرار عدالت فراگیر و حصول حقیقت در شرایط امروزی و توسعه دستگاه مفهومی برای درک رویکردها و رفتارهای عدالت‌محور، در سال ۱۴۰۳ در دهه کرامت برگزار می‌شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسراء، پیام معظم‌له به این اجلاسیه به شرح زیر است:

«کرامت» یک واژه عربی است و معادل فارسی ندارد. در لغت عرب، کریم، کبیر، عظیم و مانند اینها، مرادف هم نیستند. در فارسی ما، غالب این‌ها را با یک لغت معنا می‌کنیم، می‌گوییم بزرگ و بزرگوار. آنکه استخوان‌دار و ریشه‌دار است، عرب از آن به‌عنوان عظیم یاد می‌کند؛ اما ما عظیم را بزرگ معنا می‌کنیم؛ همان‌طور که کبیر را بزرگ معنا می‌کنیم؛ درحالی‌که بین عظیم و کبیر فرق‌هاست.

ذات اقدس الهی به این اسمای حسنا، مسمی است و به این اوصاف موصوف است. ذات اقدس الهی در سوره مبارکه «علق» که اولین بخش قرآن و اولین سوره‌ای از قرآن است که نازل شده است، فرمود: ﴿اقرأ باسم ربک الذی خلق * خلق الإنسان من علق * اقرأ و ربک الأکرم * الذی علم بالقلم﴾؛[1] یعنی خدای اکرم تدریس می‌کند. شما علم کرامت را از خدا یاد بگیرید. وقتی می‌گویند در فلان مدرس فقیه تدریس می‌کند یا طبیب تدریس می‌کند یا مهندس تدریس می‌کند یا ادیب درس می‌گوید؛ یعنی درس فقه، درس طب، درس هندسه و درس ادبیات می‌دهد. اگر خدا در قرآن فرمود: اکرم تدریس می‌کند، یعنی درس کرامت می‌دهد. کرامت غیر از علم است، کرامت غیر از عدل است؛ جمع علم و عدل به اضافه صفات برجسته دیگر، زمینه شکوفایی کرامت را به‌بار می‌آورد. قرآن کریم فرشته‌ها را به کرامت وصف کرد: ﴿بأیدی سفرة * کرام بررة﴾[2] و اولین درس خدا و آخرین درس خدا و بین اول و آخر، درس خدا کرامت است: ﴿اقرأ و ربک الأکرم﴾. این تعلیق حکم به وصف مشعر به علیت است؛ یعنی او درس کرامت می‌دهد.

قرآن، کریم است و خوی فرشتگی به انسان می‌دهد. ملکوت، کریم است؛ گرچه ملک ممکن است، کبیر باشد. خداوند ما را به ملکوت دعوت کرده است؛ فرمود: خلیل خود را از ملکوت آگاه کردم و آگاه می‌کنم: ﴿وکذلک نری إبراهیم ملکوت السماوات والأرض﴾؛[3] او اهل رؤیت است؛ چون من ارائه کرده‌ام و شما اهل نظر هستید؛ چون من تنظیر می‌کنیم و شما را دعوت به نظر می‌کنیم؛ نظریه بدهید، نظریه‌پردازی کنید تا به کرامت برسید.

درباره خلیل حق فرمود: ﴿وکذلک نری إبراهیم ملکوت السماوات والأرض﴾؛ این ﴿نری﴾ فعل مضارع است و مفید تدریج فعل و آینده است؛ فرمود: تدریجاً ملکوت را به خلیل خود نشان می‌دهیم، بعد به ما فرمود: ﴿أ ولم ینظروا فی ملکوت السماوات والأرض﴾؛[4] شما چرا درباره ملکوت عالم نظریه نمی‌دهید، نظریه‌پردازی نمی‌کنید. این نظر باید به آن رؤیت ختم بشود. در تعبیرات فارسی ما، این نگاه به آن دیدن ختم می‌شود. هر نگاهی به دیدن نمی‌رسد هر نظری به رؤیت نمی‌رسد؛ اما بکوشید در مکتب خدای اکرم شرکت کنید، کریمانه حوزه را اداره کنید، کریمانه دانشگاه را اداره کنید، کریمانه نظام را اداره کنید، کریمانه مسئولیت نظام را بپذیرید. معنای کرامت در اولین درس ذات الهی روشن شد و کرامت را عقل درک می‌کند.

از ابن السکیت نقل شده است که از وجود مبارک امام رضا (علیه افضل صلوات المصلین) سؤال کرد: «فما الحجة علی الخلق الیوم»؛ در این روزگار، حجت خدا بر مردم چیست؟ فقال علیه‌السلام «العقل»[5]؛ عقل بهترین حجت است. عقل آن است که هم وهم را در درون عقال کند و هم خیال را در درون عقال کند. اگر عقل نظری است و هم شهوت را عقال کند و هم غضب را عقال کند، اگر عقل عملی است. هر دو نیرو را خدا به انسان داد، یک؛ هر دو در تدبیر نفس انسانی‌اند، دو؛ نفس اگر عاقل و بالغ و کامل باشد، این دو تدبیر را هدایت و راهنمایی می‌کند، سه. دبیر اندیشه، عقل نظری است که با استدلال، فکر می‌کند و وهم و خیال را کنترل می‌کند و مدیر انگیزه، عقل عملی است که «ما عبد به الرحمان واکتسب به الجنان».[6]

ابن السکیت وقتی به امام رضا علیه‌السلام عرض می‌کند: حجت خدا بر مردم این عصر چیست؟ فرمود: «العقل». وقتی در بخش پایانی سوره «نساء» نظر می‌کنید، می‌بینید از منظر قرآن، عقل چقدر حرمت دارد! البته عقل؛ نه اینکه کسی مجاز باشد، وهم خود را عقل بداند، نه کسی مختار باشد خیال خود را عقل بداند! خیال‌زده‌ها در فرهنگ قرآن کریم، «مختال» خوانده می‌شوند؛ گرچه باب تفعل در قرآن نیامده؛ اما افتعالش آمده است که خدا ﴿لا یحب کل مختال فخور﴾[7]. خیال‌زدگان، عاقل نیستند، وهم‌زدگان، عاقل نیستند؛ وهم و خیال، رهزن‌اند. دبیر اندیشه، عقل نظری است که جز استدلال، چیزی را به رسمیت نمی‌شناسد و مدیر انگیزه، عقل عملی است که چیزی جز عدل و صلح و کرامت را به رسمیت نمی‌شناسد. آنکه عقل نظر است، وهم و خیال را عقال می‌کند و آنکه عقل عمل است، شهوت و غضب را عقال می‌کند.

در بخش پایانی سوره مبارکه «نساء» می‌بینید، ذات اقدس الهی بعد از اینکه نام عده‌ای از انبیاء علیهم‌السلام را می‌برد، بعد می‌فرماید: ما انبیا فرستادیم ﴿لئلا یکون للناس علی‌الله حجة بعد الرسل﴾؛[8] این ﴿بعد﴾ ظرف است، یک؛ ظرف مفهوم ندارد، دو؛ اگر در مقام تحدید باشد، مفهوم دارد، سه؛ خدا می‌فرماید: من انبیاء را فرستادم تا عقل در برابر من احتجاج نکند و نگوید ما که از اسرار عالم بی‌خبر بودیم، زشت و زیبا را نمی‌دانستیم، حلال و حرام را نمی‌دانستیم، در قیامت هم به من اعتراض نکند که ما نمی‌دانستیم که بعد از مرگ، چنین صحنه‌ای هست. تو که از همه اینها باخبر بودی و خبیر مطلق بودی، چرا راهنما نفرستادی.

در بخش پایانی سوره «نساء» می‌فرماید: من پیامبران را فرستادم تا عقل در برابر خدا احتجاج نکند: ﴿لئلا یکون للناس علی‌الله حجة بعد الرسل﴾؛ این عقل است! مگر این عقل در هر حوزه‌ای یا در هر دانشگاهی پیدا می‌شود؟!

فرمود: من درس کرامت می‌دهم و کوشش من این است که شما را فرشته کنم.

تو فرشته شوی ار جهد کنی از پی آنک
برگ توتست که گشتست به‌تدریج اطلس[9]

ما بر روی کره زمین فرشی گران‌بهاتر از ابریشم نداریم؛ این همان برگ توت است که به مدرسه رفته است و کرم ابریشم از آن ابریشم درست کرد. چرا حوزه نبالد و به دنبال عقل و نقل نرود؟! چرا دانشگاه نبالد و به دنبال عقل و نقل نرود؟!

دهه کرامت دهه علم امام رضا علیه‌السلام است؛ استدلال‌های رضوی احتجاج‌های رضوی، براهین رضوی. وقتی حضرت برهان اقامه می‌کند، می‌فرماید: «أحسبک ضاهیت الیهود»؛[10] مبادا گرفتار افکار اسرائیلی و امثال اسرائیلی بشوی؛ به یکی از اهل بحثش فرمود: «أحسبک ضاهیت الیهود»؛ گویا تفکرات اسرائیلی در تو پیدا شده است. این تمثیل است و نه تعیین؛ یعنی مبادا تفکر غربی، مبادا تفکر مادی، مبادا تفکرات دیگر به حرم امن قلب تو راه پیدا کند!

امام رضا علیه‌السلام بعد از اقامه براهین بر توحید، فرمود: «وابن علیه ما علمت صواباً»[11]؛ این مبنا و اصل باشد؛ سپس مجتهدانه آنچه با این اصل هماهنگ است را، از این اصل استخراج کن، یک؛ در دامنه این اصل قرار بده، دو؛ تا علم تو شکوفا بشود، سه؛ این می‌شود: «ویثیروا لهم دفائن العقول»[12]. آنچه مرحوم ابن‌بابویه در کتاب شریف توحید از امام رضا علیه‌السلام نقل کرد، درس حوزوی شاگردانی است که عمیق فکر می‌کنند که چه اصل باشد، چه فرع باشد، راه اجتهاد چگونه است. چگونه فرع را در دامن اصل بپرورانند، چگونه اصل را سایه‌افکن قرار بدهند تا بشوند باسواد. در بخش‌های دیگر هم فرمود: ما اصولی را گفتیم: «علینا إلقاء الأصول وعلیکم التفریع»[13].

در جریان امامت، طبق نقل مرحوم کلینی و مرحوم صدوق، امام رضا علیه‌السلام فرمود: «الإمام واحد دهره لا یدانیه أحد»[14]، این است که بزرگان اهل حکمت مثل فارابی گفتند که معموره ارض یک امام می‌خواهد[15]، اینکه درباره فارابی این‌قدر با جلال و شکوه سخن گفته می‌شود، اینها غالباً یا دائماً از وجود مبارک اهل‌بیت علیهم‌السلام استفاده کردند.

امام می‌فرماید دنیا را یک امام اداره می‌کند که انسان کامل است. جامعه بشری اگر نتواند، بر اساس اصول انسانی زندگی بکند یا جنگ جهانی اول و دوم است یا جنگ‌های نیابتی سوره و یمن و ایران و امثال‌ذلک است. وقتی این معموره ارض به‌خوبی اداره می‌شود که امامی مانند امام رضا علیه‌السلام حکومت کند. فرمود: «الإمام واحد دهره لا یدانیه أحد»؛ همتا ندارد. این مثل اعلی، خلیفه خدایی است که یگانه است: ﴿لا شریک له﴾[16] حتی اگر دو امام معصوم هم در یک زمان باشند، یکی باید آرام باشد و دیگری رهبری کند؛ چه اینکه حسن و حسین علیهما‌السلام این‌طور بودند.

به هر تقدیر کرامت یعنی فرشته‌خوی شدن که سخن از اختلاس و نجومی نباشد، سخن از ستم و تجاوز و تعدی نباشد، سخن از جاهلیت اولی و ثانیه نباشد، سخن از ترک ادب نباشد؛ این معنای کرامت است. این بحث‌ها و پیش‌نشست‌ها ـ ان‌شاءالله ـ مقدمه‌ای است، برای کنگره عظیم و بزرگی که برای وجود مبارک امام رضا علیه‌السلام برگزار خواهد شد.

• پی‌نوشت

۱. سوره علق، آیات۱۴؛
۲. سوره عبس، آیات۱۵ و ۱۶؛
۳. سوره انعام، آیه۷۵؛
۴. سوره اعراف، آیه۱۸۵؛
۵. الکافی، ج۱، ص ۲۵؛
۶. الکافی، ج۱، ص۱۱؛
۷. سوره لقمان، آیه۱۸؛ سوره حدید، آیه ۲۳؛
۸. سوره نساء، آیه۱۶۵؛
۹. دیوان سنایی، قصیده شماره ۹۰؛
۱۰. التوحید (شیخ صدوق)، ص۴۴۴؛
۱۱. التوحید (شیخ صدوق)، ص۴۳۲.
۱۲. نهج‌البلاغه، خطبه۱؛
۱۳. وسائل‌الشیعة، ج۲۷، ص۶۲؛
۱۴. الکافی، ج۱، ص۲۰۱؛ الامالی(شیخ صدوق)، ص۶۷۷؛
۱۵. آراء اهل المدینة الفاضلة، ص۱۲۲؛
۱۶. سوره انعام، آیه ۱۶۳.

عطر یار

تا چه زمان چشم به راه؟

ذکریا اخلاقی

به تمنای طلوع تو جهان چشم به راه
به امید قدمت کون و مکان چشم به راه
سال‌ها می‌رود و حرف دل من این است
تا به کی صبر کنم؟ تا چه زمان چشم به راه؟
شهر یک‌پارچه از دوری تو می‌گرید
همه از مرد و زن و پیر و جوان چشم به راه
در نبودت همه چیز از جریان افتاده ست
کوه و دشت و چمن و رود روان چشم به راه
غصه‌های دلش از موی سپیدش پیداست
پدرم با دل خون، قد کمان، چشم به راه
مهدیه آمدنم فلسفه دارد، آری
غیر از این است همه منتظران چشم به راه؟!!!
تا به هنگام گذر بذل محبت بکنی
این گدا را سر راهت بنشان چشم به راه
آل‌یاسین و سمات و فرج و ندبه و عهد
شیخ‌عباس و مفاتیح جنان، چشم به راه
حکم احداث حریم حسنی دست شماست
سالیانی ست بود فرشچیان چشم به راه
تا بگویند برایت غزل جمعه وصل
شفق و میثم و امثال حسان چشم به راه
سحری هم که شده سمت حسینیه بیا
که نشستیم همه دل نگران چشم به راه

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور

حوزه‌های علمیه خواهران در راستای برنامه پنج‌ساله حرکت کنند

نشست حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل با مدیران و مؤسسان مدارس علمیه خواهران استان گلستان در مدرسه علمیه تخصصی الزهراء علیهاالسلام گرگان برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از گرگان، در این نشست، حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل، پس از شنیدن نظرات مؤسسان و مدیران، به برنامه پنج‌ساله اشاره و اظهار کرد: در افق ۱۴۱۴، حوزه‌های علمیه خواهران، باید به‌عنوان مرجعیت علمی برای خواهران در خصوص موضوع زن و خانواده باشند.

وی افزود: باید بر اساس برنامه پنج‌ساله در چهار حوزه تعلیم و تربیت، پژوهش، فرهنگی و تبلیغی و منابع انسانی، وظایف خود را انجام دهیم که اهداف آن نیز مشخص است؛ وظایف هر استان نیز در هر سال مشخص است و اگر استان و مدارس در آن مسیر حرکت نکنند، در کل یا بعضی از برنامه خلل ایجاد می‌شود.

وی با تشکر از زحمات خانم حسینی‌واعظ در اعتلای حوزه علمیه خواهران استان گلستان، یادآور شد: حوزه‌های علمیه باید نظام را تقویت کنند؛ برنامه ۵ ساله برای ما اولویت اول است و در این برنامه، تدوین نظام جامع تعلیم و تربیت بسیار مهم می‌باشد و ضروری است که تا پایان سال ابلاغ شود و سرلوحه تمام کارهای ما در نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه خواهران قرار گیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با اعلام اینکه ۲۵۰۰ طلبه آقا و خانم در طرح امین فعال هستند که تقریباً ۸۰ درصد آنان از بانوان می‌باشند، اظهار کرد: حوزه علمیه خواهران که از دست‌آوردهای انقلاب اسلامی است، باید دستاوردهای خود را در معرض دید همگان قرار دهد که هر طلبه و حوزه علمیه، می‌تواند تبدیل به پایگاه امنیت‌بخشی برای جمهوری اسلامی شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل در مراسم افتتاح فاز سوم مجتمع تحصیلات تکمیلی سطح سه و چهار مؤسسه آموزش عالی حوزوی الزهرا علیهاالسلام گرگان نیز، که با حضور آیت‌الله سیدکاظم نورمفیدی نماینده ولی فقیه در استان، جمعی از مدیران استانی و شهرستان گرگان، علمای اهل تسنن و تشیع برگزار شد، گفت: چهل سال در این کشور نظامی مبتنی بر دین و دیانت شکل گرفت که باید مبانی دینی حکومت و حکمرانی هم، به پشتوانه حوزه‌های علمیه اتفاق می‌افتاد و لذا در این مسیر، نیازمند توجه به سند پنج‌ساله حوزه‌های علمیه و حرکت در این مسیر هستیم.

وی با اشاره به اینکه این برنامه مشخص می‌کند که افق ۱۴۱۴ حوزه علمیه خواهران کجاست، اظهار کرد: این افق سه برنامه در درون خود جای داده که برنامه اول در اواخر سال ۱۴۰۱ رقم خورد و شروع برنامه را در سال ۱۴۰۲ داشتیم.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور یادآور شد: بر اساس آن برنامه، باید بانوانی تربیت کنیم که در سال ۱۴۱۴ مرجع و ملجأ پاسخ‌گویی به سؤالات بانوان باشند.

لازم به ذکر است، بازدید از مدرسه علمیه حضرت صدیقه فاطمه علیهاالسلام گرگان و نشست با کارکنان مدیریت حوزه علمیه خواهران این استان، از دیگر برنامه‌های سفر حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل به استان گلستان بود.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام

شیوع فرهنگ دنیاگرایی در میان مسئولان، عامل انحطاط انقلاب و نظام است

عضو خبرگان رهبری، شیوع فرهنگ دنیاگرایی در میان مسئولان و به‌تبع آن در میان مردم را عامل انحطاط انقلاب و نظام اسلامی عنوان و اظهار کرد: اگر همبستگی اجتماعی از بین برود، حاکمیت روابط، حکم‌فرما خواهد شد و اگر در یک نظام، روابط به‌جای ضوابط مبنا قرار بگیرد، ضربه‌های خود را قطعا به نظام وارد خواهد کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، استاد رمضانی در همایش بین‌المللی «انقلاب اسلامی و جامعه معاصر؛ فرصت‌ها و چالش‌ها» که با حضور دکتر اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و حجت‌الاسلام والمسلمین رستمی رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، در پردیس مرکزی دانشگاه تهران برگزار شد، با بیان اینکه اسلام و قرآن دارای قانون است، افزود: اسلام، عقلانیت‌محور، معنویت‌محور، عدالت‌محور و کرامت‌گراست. این اسلامی است که از آن سخن به میان می‌آید و دارای فلسفه سیاسی است.

وی اظهار کرد: در اروپا و آمریکا بیش از چهار هزار معنویت بدلی وجود دارد که وقتی آنها را مطالعه می‌کنیم، می‌بینیم که دو ویژگی مسئولیت‌گریزی و مسئولیت‌ستیزی وجه مشترک آنهاست.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام تأکید کرد: دین را نباید یک تجربه فردی تلقی کرد؛ بلکه برای ساحت‌های متعدد و متنوع انسان است و هم به ساحت دنیا و هم آخرت انسان توجه دارد.

عضو خبرگان رهبری، با بیان اینکه نظام بر پایه رهبری برخاسته از اعتقاد عقیدتی و کلامی شکل گرفته است، تصریح کرد: بحث ولایت از بحث‌های مهمی است که در حوزه کلام و فقه به‌شکل‌های مختلف مطرح شده است. نظام را وقتی تعریف می‌کنند که یک محتوا و قالب در نظر گرفته‌اند و این به‌نوعی جمع بین سنت و تجدد است.

استاد رمضانی گفت: انقلاب از مدرنیته و تجدد بی‌قید و شرط کاملاً پرهیز دارد. هیچ‌گاه نمی‌خواهد اباحی‌گری و ولنگاری را ترویج دهد. قالب انقلاب جمهوریت است و مردمی‌ترین انقلاب، هم در حدوث و هم در بقا انقلاب اسلامی ایران بوده است.

وی ادامه داد: یکی از مهمترین وظایفی که بر عهده مراکز علمی است، تبیین درست از فلسفه سیاسی اسلام و پاسخ به پرسش‌ها و شبهاتی است که باید مورد تأکید و توجه قرار بگیرد.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، با بیان اینکه نظام باید نیروهای کارآمد را در بخش‌های مختلف مدیریتی تربیت کند، افزود: مردمی بودن و همبستگی اجتماعی که در انقلاب وجود دارد، نباید به هیچ‌وجه آسیب ببیند.

این در بخش‌های مختلف ازجمله حضور مردم در راهپیمایی‌ها و در انتخابات خود را نشان داده است و باید روز به روز تقویت شود.

استاد رمضانی، «رشد علمی و فناوری»، «استقلال و جلوگیری از دخالت بیگانگان» و «ایستادگی در مقابل ظلم و حمایت از مظلومین» را از دیگر فرصت‌ها و قوت‌های نظام عنوان کرد و گفت: در ابتدای انقلاب، تقابل بین بلوک شرق و غرب بود. امروز دیگر چنین چیزی مطرح نیست؛ بلکه تقابل بین اسلام و استکبار به وجود آمده است.

وی با بیان اینکه امام علی علیه‌السلام در روایتی چهار عامل را سبب شکست دولت‌ها معرفی کرده است، عنوان کرد: آن حضرت می‌فرماید: فروپاشی و شکست دولت‌ها و تمدن‌ها به چهار چیز است: ضایع کردن اصول (مسائل مهم)، سرگرم شدن به فروع (امور کم‌اهمیت)، به‌کار گماردن آدم‌های پست و کنار گذاردن انسان‌های فاضل.

استاد رمضانی با بیان اینکه ابن‌خلدون هم، فراز و فرود دولت‌ها و تمدن‌ها را دوران فتح، دوران قدرت، دوران تجمل و غرور کاذب و انحطاط دانسته اظهار کرد: اگر همبستگی اجتماعی که به‌عنوان یک رکن بود، از بین برود، حاکمیت روابط، حکم‌فرما خواهد شد. اگر در یک نظام، روابط به‌جای ضوابط به‌عنوان یک مبنا قرار بگیرد، ضربه‌های خود را قطعا به نظام وارد خواهد کرد.

عضو خبرگان رهبری افزود: اگر دنیاگرایی و مصرف‌زدگی در میان مسئولان شایع شود و به‌تبع آن در میان مردم هم، شکل بگیرد، عامل انحطاط انقلاب و نظام خواهد بود.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام گفت: هویت فرهنگی برخاسته از اسلام، عقلانیت‌محور، معنویت‌محور، عدالت‌محور و کرامت‌گراست. خروجی فرهنگ لیبرال، اباحی‌گری و ولنگاری است؛ اما در فرهنگ دینی، مسئولیت‌پذیری حاکم است.

وی تأکید کرد: مهمترین دستاورد نظام این است که دین در عرصه اجتماعی ظهور و بروز کرده است.

استاد رمضانی در پایان «تقابل ملی‌گرایی و اسلام‌گرایی»، «تشدید قوم‌گرایی»، «تضعیف ولایت فقیه و رهبری»، «تفرقه و اختلافات داخلی»، «تضعیف اندیشه و روحیه انقلابی و جهادی» و غفلت از پرورش نیروی انسانی را، از دیگر تهدیدات و چالش‌های نظام عنوان کرد.